
RIKTLINJER FÖR

VFU- VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING

4,5 HP, PROVKOD 2207, VFU INOM RAMEN FÖR 15 HP, SVENSKA II FÖR GRUNDLÄRARE F-3, VT 2023

KURSPLAN SV4010, ÅRSKURS F-3

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

VFU-guiden (<https://hh.se/vfu>)

VÄLKOMMEN TILL KURSEN!

Detta är din andra VFU-period. I den första VFU: n gjorde du en mindmap, tillsammans med din VFU-handledare, där du verkligen fick syn på allt som en lärare gör. Du fick dessutom både observera undervisning och testa på att undervisa själv.

En del av er gjorde kanske bara ett undervisningspass, nu är det dags att gå vidare. Det räcker inte denna gång med att endast göra uppgifterna för VFU-perioden. Du måste utmana dig mer; planera, genomföra och utvärdera fler undervisningspass.

När du inte undervisar så observerar du. Du besöker kanske också närliggande verksamhet, pratar med rektor etc.

Ta så tidigt som möjligt kontakt med din övningsskola för att planera VFU: n. Du som student ansvarar för att ni har tillgång till Riktlinjer för VFU: n, närvaro/omdömesblankett, personliga mål etc. Du visar också ditt tidigare omdöme för VFU-handledaren.

Om du har frågor gällande VFU: n så titta i första hand i VFU-guiden, som du hittar på VFU-hemsidan:

<https://www.hh.se/vfu-grundlarare>

Det är viktigt att du är närvarande alla dagar. Om du skulle vara frånvarande en eller flera dagar väntar du med att lämna in närvaro/omdömesblanketten tills alla dagar tagits igen. Vid längre frånvaro är det viktigt att dagar tas igen så sammanhängande som möjligt.

Enligt skollagen (2010:800) måste alla lärarstudenter visa utdrag ur belastningsregistret för rektor i det VFU-område där de gör VFU. Ha alltid ett aktuellt registerutdrag i din VFU-pärm! Länk till Polisen finns på VFU-hemsidan.

VFU

Förseminarium:

Ta med din VFU-pärm. Läs igenom dessa riktlinjer. Studera närvaro/omdömesblanketten för perioden.

VFU tre veckor, se nedan för information.

Efterseminarium:

Ta med din VFU-pärm och övrig dokumentation, se Blackboard.

MÅL FÖR VFU

I en VFU-period knyts det teoretiska perspektivet, som du får dig till livs via föreläsningar, litteratur och seminarium/workshop på Högskolan, samman med verksamhetsperspektivet och läraruppdraget.

Ur kursplan SV4010. Detta arbetar du med under VFU: n i praktisk handling, egen reflektion och i handledning med VFU-handledare:

- formulera tydliga lärandemål, planera, genomföra och motivera en ämnesspecifik läs- och skrivundervisning i relation till elevers olika förutsättningar

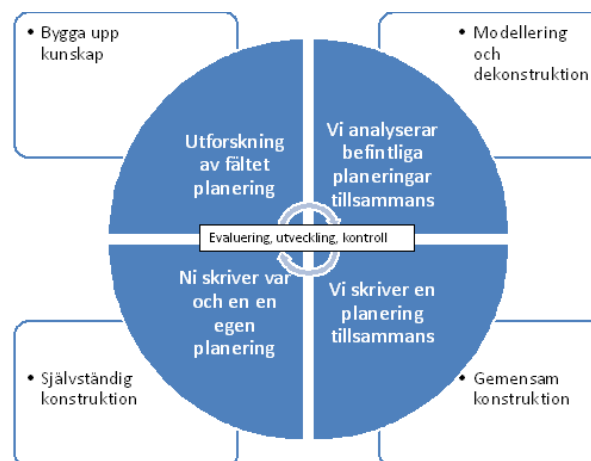
- granska och analysera barns språkutveckling med hjälp av olika kartläggnings- och bedömningsmaterial, i syfte att ge återkoppling för fortsatt lärande
- identifiera och reflektera kring autentiska språkutvecklande lärmiljöer med beaktande av multimodala och estetiska arbetssätt
- tillämpa ett engagerat och kommunikativt ledarskap i undervisning och i mötet med såväl elever som vuxna
- undersöka och exemplifiera för hur kvalitet i den pedagogiska verksamheten dokumenteras och utvärderas
- redogöra för och reflektera kring bemötande samt den egna undervisningen och lärarrollen i förhållande till grundskolans styrdokument

TEORI OCH PRAKTIK I SAMSPEL

Berätta för din VFU-handledare/arbetslag om allt du har gjort på HH. Ta gärna med kurslitteraturen och visa och berätta. Nedan finns några modeller som du under kursen har bekantat dig med.

Utöver Undervisningens och lärandets fyra zoner (Mariani, 1997) har du bekantat med Cykeln för undervisning och lärande även kallad "Cirkelmodellen" (Hedeboe & Polias, 2009¹).

Undervisningens och lärandets fyra zoner

¹ Modellen finns beskriven i: Johansson, B. & Sandell Ring, A. (2019). *Låt språket bära: genrepagogik i praktiken*. (5. uppl.) Studentlitteratur

VFU-UPPGIFTER

Du är med i skolan de 35 h som är arbetsplatsförlagd tid. De resterande ca 5 timmarna använder du till att planera och skriva på dina uppgifter.

SAMTAL MED PEDAGOGER OM LÄS- OCH SKRIVINLÄRNING/UTVECKLING

LÄS- OCH SKRIVUNDERVISNING

Samtala med minst två lärare, din handledare och en till, om hur de arbetar med läs- och skrivinläring resp. läs- och skrivutveckling när barnet kan de första grunderna.

Förslag på frågor:

- Hur arbetar läraren med läs- och skrivinläring?
- Använder läraren speciella läs- och skrivinlärningsböcker? Vilka, hur och varför?
- Använder läraren skönlitteratur/olika medier för att lära barn läsa och skriva? Vilka, hur och varför?
- Hur arbetar läraren med den vidare läs- och skrivutvecklingen, när de lärt sig läsa och skriva?

Ställ samman resultatet av samtalen och ta med dokumentet till efterseminariet.

SAMTALA MED NÅGRA BARN OM LÄSNING OCH SKRIVNING

Rådgör med din VFU-handledare vilka som kan passa, ett barn som kommit långt i utvecklingen och ett barn där intresset kanske inte väckts helt ännu.

Du kan till exempel fråga barnen:

Hur lär man sig läsa/skriva?

Hur lärde du dig läsa/skriva?

Hur tror du att du kommer att lära dig läsa/skriva?

Vad har man för nytta av att kunna läsa och skriva?

Be gärna barnen att både läsa något för dig och skriva något, om de kan.

Måste man kunna läsa och skriva vid TV, dator, mobiltelefon? Hur lär man sig det?

Fråga dem om teknikens betydelse. Läser/skriver de med dator? Har de mobiltelefon? Har syskon/kompisar dator/mobiltelefon?

Skriv ner dina reflektioner från samtalen och skriv fram vad du tar med dig för lärdom utifrån samtalen. Ta med dokumentet till efterseminariet.

PLANERA OCH ARBETA MED LÄS- OCH SKRIVINLÄRNING

Tänk kreativt utgående från dina kunskaper i hela svenskkursen. Ta hjälp av de kunskaper du fått genom samtal med barn och vuxna på VI-dagar och de förberedande planeringar du gjort på HH.

Skriv en planering av undervisning för läs- och skrivinläring/läsa, skriva och tala. Beroende på hur långt eleverna kommit kanske planeringen också behöver handla om läs- och skrivutveckling. Skönlitteratur och sakprosa ska utgöra basen för arbetet. Stäm av planeringen och ha förhandling med din handledare så att det fungerar med verksamheten och hur långt barnen kommit.

Genomför undervisningen. Fyra dagars sammanlagd undervisning för denna uppgift är antagligen rimlig (utspritt på flera dagar under de tre veckorna). Detta måste du prata med din VFU-handledare om. Det ska stämma med verksamheten. Detta är din chans att få planera och hålla i undervisning gällande läs- och skrivinläring.

Bedöm/utvärdera undervisningen. Utgångspunkter för att bedöma/utvärdera undervisning kan vara: observationsprotokoll, skriftliga reflektioner, MOSO, kurslitteratur, artiklar där teori, didaktik eller metod beskrivs, etc. Om du väljer att använda MOSO så kan handledaren (och din medstudent i klassen) dokumentera din undervisning i MOSO med foto och kommentarer. Det är viktigt att inga elever kan identifieras på fotona. Tänk på att delar av dokumentationen ingår som ett krav i den enskilda skriftliga slutuppgiften.

BEDÖMNING AV ETT ELEVUNDERLAG

I denna kurs menas med bedömning att du gör en bedömning av ett autentiskt elevunderlag, en elevtext och/eller en elevs läsning. Kravet är att du bedömer antingen det ena eller det andra, men inget hindrar att du bedömer båda elevunderlagen. Det är en fördel om du bedömer samma elev i dessa förmågor. Använd något av de verktyg du tränat på HH: Nya språket lyfter eller något bedömningsverktyg som tillämpas på skolan där du är. Denna uppgift ska dokumenteras med hjälp av MOSO. Du tar ett foto av elevtexten (avidentifiera) och skriver din bedömning i MOSO. Skriv också ner vad som är nästa steg för eleven utifrån din bedömning. Du får inte spela in elevens läsning, men du kan ta en bild på texten som eleven läser och skriftligt redogöra för den bedömning du gör. MOSO-flödet tar du med till efterseminariet.

ÖVRIGT

Du är med på så mycket undervisning du kan och får. Du undervisar alltså inte bara de fyra dagarna som har med läs-och skrivinläring att göra. Planera och genomför så många pass du får. Du kan också t.ex. genomföra rastaktiviteter eller aktiviteter på fritids. Du kan be om att få vara med vid en idrottslektion, NO-eller SO-lektion eller en lektion i något av de estetiska ämnena. Svenskämnet är ju fantastiskt på det sättet att det finns i alla ämnen. Vi kan inte göra mycket i skolan utan att språka och kommunicera. Övrig tid observerar du. Du kan observera din VFU-handledare eller andra lärare.

PERSONLIGT MÅL

Dina personliga mål skriver du överst i matrisen: närvaro/omdömesblankett. Du ska formulera två mål, ett kopplat till UVK och ett kopplat till ämnesdidaktik. Ditt UVK-mål tar antagligen avstamp i något du hade i formativ-rutan efter förra VFU: n och ditt ämnesdidaktiska mål kopplar du till den undervisning i svenska som du ska ha på VFU: n.

BEDÖMNING AV VFU

Betyg för VFU-delen, 4,5 hp, är Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd. Bedömningen grundar sig på din VFU-handledares bedömning (Närvaro/omdömesblankett), din självvärdering och din delaktighet samt skriftliga dokumentation under för- och efterseminarier.

Hoppas att du får en trevlig och lärorik VFU!

Pernilla Johansson, VFU-ansvarig i kurs och VFU-ledare F-6
pernilla.johansson@hh.se

Helen Salinas, VFU-ledare F-6
helen.salinas@hh.se